

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svojev, izvzemši nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 34 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 v Jugoslaviji:
 celoletno naprej plačan K 84—
 polletno „ 42—
 3 mesečno „ 21—
 1 „ 7—
 V inozemstvu:
 celoletno „ K 95—
 polletno „ 50—
 3 mesečno „ 26—
 1 „ 9—
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici. Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, L. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Kopije sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Repoklispov ne vrata.
 Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Dr. Žerjav: Prvo naše državno posojilo.

23. t. m. začne podpisovanje prvega posojila kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Samo 200 milijonov kron, pravi naš finančni minister, da mu zapajo Jugoslovani. Pogoji so jako ugodni, vsaj se zagotavlja pupilarno varnemu papirju 4% obrestovanje. Finančni minister se ni še odločil za posojilo na daljši rok. Vprašanje, kakšna bo naredba kronske valute, se ne da čez noč rešiti. Zato je razpisano posojilo v obliki blagajniških bonov, ki zapadejo v plačilo v polnem znesku nominala že 3. novembra 1919.

Se nam je v spominu, kako smo se borili proti avstrijskim in ocrskim vojnim posojilom. Marsikoli milijon narodnega premoženja je rešila energična agitacija, ki se je morala skrivati v najrazličnejše oblike. Sillilo se je naš narod, da gospodar. usodo deli z bankrotno sovražno državo, silihi so ga, da stavi vse premoženje na eno karto — na izid vojne v nemškem zmislu.

Danes podpisuje Slovenec prvotno posojilo. Ničče ga ne bo zatiral, če odreče. Prepričan pa sem, da poziv finančnega ministra na naš del naroda ne bo neuspešen.

Naša mlada država potrebuje denarja. Kar je pustila avstro - nemško-bolgarska zveza v Srbiji, v Bosni, v Hrvaški in Sloveniji — vse to izgleda kakor po hudem potresu, ki so ga vrh tega še tolovaji zlorabili. Prometna sredstva in proizvajajoči stroji so izrabljeni, narod utrujen. Treba bo mnogo denarja, da se vse rane zacelijo. Treba bo več, mnogo več kakor dvesto milijonov kron.

In vendar z mirnim srcem lahko zaplate denar tej državi. Bogata je, kakor malokateri. Bogastvo in rudah je toliko, da premoženje iznos današnjega posojila. Na gozdih samih ima država premoženja, kojih del, če bi ga tuc v zakup dali, zadostiča, da za leta in leta pokriva vso državne izdatke. Kar pa je glavno: neizmerna je razsežnost in rodovitnost naših ravnin. Živeža ne bomo kupovali od inozemstva! To je važno jamstvo naši finančni samostojnosti. — Ob morju smo, Dunav in Sava sta nam izdatni prometni žili. Vodnih moči je obilo. In kar je glavno: naš narod, pa bodi Srb, Hrvat, Slovenec je priden in pošten.

Temu premoženju stoji nasproti le malo dolgovi: starih prav malo. Ne rečem, da novih ne bo zdaj mnogo nastalo. Treba preskrbeti za invalide, izravnanje vojne škode, treba ogromnih investicij za narodno izobrazbo, za zdravje, za promet po suhem in po vodi, da se dvignejo zakladi naše zemlje, treba fundirati novo valuto. A vse to bode malo proti bogastvu naše domovine, katero bode ravno s tem šele prišlo do uveljavljenja.

So še plašljivci, ki porečejo: »vse to bi bilo lepo, a čisto gotovi pa le nismo, ali vse tako ostane.« Kako majhni so ti ljudje. Skoro bi rekli, da ne zaslužio svobode. Naša državna in umetno nastala. Nas ni spravila skup nobena tuja konferenca. Država naša sloni na večno resničnem načelu samoodločbe narodnosti. Če bi jo kdo razbil, jutri bi stala nova.

Ta in ona napaka v upravi prihaja pri nas na dan. Ni nam vse prav, kar se ukrene v Beogradu, v Zagrebu in v Ljubljani — kritikujemo se med sabo več ali manj ostro. A vse to so same prehodne težave. Vsaka šola je draga in tako tudi šola za upravo nove velike države. Kdor radi upravnih napak začne dvomiti nad idejo in s tem nad državo, temu je težko pomoči. Veliko se pri nas toži in kritikuje, a naša zvestoba do države, naša vera vanjo je globoka. Potek železniškega gibanja nam je jasna priča, da ta rod na koncu vseh koncev, če tudivsolzah in pomankanju — vendar globoko spoštuje komar vstvarjeno domovino in raje samo trpi in se poniža, samo da mu ona ne bi prišla v nevarnost. Temelj, na kojem je zgrajena Jugoslavija, je tako zdrav in močan, da nam ga nobena sila več ne omeja.

Zato pa bodo zvesti Slovenci čisto mirno zaupali prihranke domovini, eni več, drugi manj, vsak po svoji moči. A najlense znamenje bi bilo, če bi bilo prav veliko malih bonov po 500 in po 1000 kron.

Mrzli računariji zapadnih držav ne priznajo vrednosti tonlote, ki jo čutimo za kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pravijo, da so to goli občutki in nič več. Po zaupanju nas hočejo soditi, ki ga državi pokažemo ob prvem državnem posojilu.

Vem prav za gotovo, če bi naši nesrečni bratje onkraj laške demarkacijske linije smeli, s sami bi večkrat podpisali 200 milijonov kron državnega posojila radi svojega ideala — radi Jugoslavije. Pomislite Vi vsi, ki Vas je sreča oblagodarila s premoženjem, tudi na te brate, ko se številno odzovete pozivu finančnega ministra Jugoslavije.

Slovenski javnosti.

Ljubljanski dopisni urad je izvedel, da Italijani te dni po hrzlojavu in telefonu, s tiskom in z ustnim obveščanjem med nami trosijo skrajno neugodne vesti o baje že izvršeni določitvi naše zapadne meje in o pripadnosti naših obmejnih krajev in naše obmejne zemlje. To delajo za to, da bi v nas izzvali demonstracije in nemire, kar bi jih upravičilo zasesti našo zemljo vso do Zidnega mostu. Tak pohod je zanje najina potreba, ako naj se jim posreži, odtegniti italijansko vojaštvo pogibelnim vplivom, kjer dobivajo komunisti od dne do dne večjo moč. Spričlo vsega tega pozivamo slovensko javnost, naj si ohrani

ni mirno kri, pa naj se glase vesti tako ali tako. Dobro naj si obdrži v spominu, da vsem vestem ni verjeti, ker jih v svojo korist v svet trosi neprijatelji. Ali se je sploh že kaj odločilo glede naše meje in kako se je odločilo, o tem bo javnost brez odloga in brez opešavanja obvestil naš obveščevalni urad.

Prvi mir.

Prva mirovna pogodba, pogodba med Antanto in Nemčijo, bo torej kmalu podpisana. Da je pretehtan pomen vsake besede do najmanjše nianse, kaže dejstvo, da so sešteli celo besede, katerih je baje 200.000. Z nestrpnostjo pričakuje objavo te najvažnejše pogodbe ves svet, pričakuje tudi četvrtica, kajti pogodba je šele spisana in ne še podpisana. Kaj bo k temu rekla civilizirana javnost, kaj nemška javnost, kaj nemška diplomacija?

Proti Nemčiji ima Antantna diplomacija težko stališče. Kakor je nekdanj delal čas v prilogi Antantji, tako je nastopila Antanta proti Nemčiji s tako naglico, kot nekdanj Bismarck proti Franciji, ki ji ni pustil niti, da bi prišla do zavesti same sebe, bi bila šla stvar hitro. Naravnost uničujoče čustvo poraza, ki ga ni nikdo pričakoval razkroj v armadi in mornarici je izključeval vsak nadaljnji odpor. — Nemčija bi bila podpisala v tisti brezglavosti vsake pogodbe: in ko bi se bila zavedla, bi bila pač fatalistično skomignila z ramami in mislila na — bodočnost.

Tako pa je imela Nemčija lepo čas, da se je plogoma zdrnila iz svoje omotice, da urizirajala le celo — in to s pomislekom — državljansko vojno. Gotovo je res, da so se marsikje pojavili in se še pojavljajo boji med državljani brez vsake vladne prisile, ali vendar je vsak strmel nad odkritosrečnostjo uradnih poročil, ki so tako na dolgo in široko slikala te boje. Pomislimo samo, kako krčevito jih je dematerial včas Kerenski. Kdo je imel prste pri teh bojih in kaj je z nimi namerjal? Ebert, Scheidemann in Hindenburg. Prva dva sta hotela uplivati na Antanto z groznilo, češ, boljševizem se širi iz Rusije, pomagajte nam, dajte nam sprejemljive pogoje, da bo ljudstvo zadovoljno z nami in se bo samo uprlo boljševizmu, domačemu in tujemu, ki ogroža tudi vas. Hindenburg pa se je hotel prepričati, koliko zanesljivost vojaštva ima še za vsak slučaj na razpolago. In vse kaže, da je še mnogo, mnogo tega vojaštva, ki je šlo skozi viharje revolucije in je danes brezopozno zanesljivo.

Ebert in Scheidemann sta socialisti, hotele rešimo, sta bila, ali kot pametna politika sta vedela, da so teorije fraza, zato nista iskala za najvažnejši mestu, za vrhovnega novelnika in za znanje zadeve svojih pristašev, ampak iskala sta najbolj zmožnih ljudi.

Podpisujte prvo naše državno posojilo!

Obdržala sta Hindenburga kar naprej in izročila zunanje zadeve Brockdorff-Rantzau, ki je veljal tudi pod starim režimom za najboljšega nemškega diplomata. Značilno je tudi, da se je takoj poročalo, da je Ludendorff v Berlinu, kakor hitro so začele sršeti vesti, da hoče prodati svoje memoare. Ali so mu rekli, naj se vrne, ker so se ga bali, ali mislilo, da ga bodo rabili? Pa Hindenburg in Ludendorff bi bila jasni fiturici. Antanta bi rekla »Foch« — in 200.000 besed bi lahko ostalo napisanih za pozneje, da jih ni treba še enkrat pisati in šteti. Bolj nejasna in vsled tega bolj nevarna je osebnost Rantzaua. Da, lahko bi se bilo pogajati z najvnim Bethmannom, ki je rekel leta 1914.: »Sila ne pozna zapovedi« in »Pogodbe so krpe papirja«, ter škodil s tem Nemčiji več kot poraz na Marini. Rantzau pa ne govori, ampak pošlje kot pristen junker na najvažnejše mesto neodvisnega socialista Kautskega k Ljenuju. Ali naj bo to samo protusluga Scheidemannu? Je jako dvomljivo, zlasti če se pomisli, da nima Antanta nobenih stikov z Rusijo in in kdor prej pride prej melje. To je nekoliko zamotan problem za Antanto in ni čudno, če je radovedna, kaj pravzaprav nameravajo onstran Rena. Od tu dalje pa postaja problem zanimiv. Znano je namreč, da je delala vzporedno z Antantno diplomacijo tudi Antantna visoka financa, da je zlasti nji pripisovali marsikatero zagonetno potezo in da je skušala marsikje prekrizati načrte diplomacije. André Chéradame je povedal, da smatrajo finančniki Antante Nemčijo vsled njenih ropov kot najbogatejšo državo na svetu in skušajo preprčiti vse, kar bi oslabilo njeno kupovalno moč. In dalje pravi Chéradame, da so Nemci pripeljali v Rotterdam v izmenjavo za antantina živila zlata, da so bili finančniki kar zadivljeni in so obljubili, da bodo storili vse, kar je v njih moči, za rešitev Nemčije, — seveda so zraven pristavili, da je njihova moč brez mej. Javna tajnost je, da so dali iniciativno tudi za konferenco z boljševiki na otokih Prinkipo finančni krogi, in sicer sta figurirali kot glavni aranžerki ameriška firma Morgan in nemška firma Wartburg. Mimogrede omenjeno, namigava Chéradame, da je pripisovali vsako škodo, ki jo bodo utrpeli Poljaki nasproti Nemcem in Čehi ter drugi mejaški nasproti Ogrski, na račun teh krogov. Vedo namreč, da gre Nemška Avstrija in Ogrska z Nemčijo, zato ne skušajo čuvati samo Nemčije, ampak tudi njene prijateljice. Vzrok teh mahinacij je bil tudi, da so poslali na Ogrsko burskega generala Smutsa. Mož se

je nekdanj boril proti Angliji in Churchill takrat kar ni mogel peti dovolj slave njegovemu imenu. Seveda je bil takrat Churchill, četudi lord, samo vojni poročevalec. Smuts pa burski general. Churchill pa ima danes prvo besedo nad oboroženo silo Anglije. Smuts pa je — angleški general. Vendar se zdi, da vé Smuts, kaj je vojna, da ni pozabil koncentracijskih taborišč, kjer je pustil umirati Kitchener njegove vojak, zato je navzlic svoji generalski šarži pacifist. Ampak finančniki ga niso poslali v Romunijo, v Čeho - Slovaško ali v Jugoslavijo, ampak na Ogrsko, da mu bo tam Bela Khun - Kohn povedal, da Madžarska brez teh krajev ne more živeti, da bodo grozili večni konflikti — pacifist Smuts bo tako poročal, finančniki si bodo meli roke in smejali Smutsu ter marsikomu drugemu.

Vse kaže, da bo tistih 200.000 besed produkt najrazličnejših stremeljenj in kompromisov, treba jih bo brati tako pazljivo, kot so bile sestavljene, kajti osvetlevala bodo tudi marsikatero našo zadevo.

Državno posojilo nosi 4%!

Glavni kolodvor v Ljubljani.

Promet se je v Ljubljani večal led za letom. Ze mnogo let slišimo vedne pritožbe čez stari nemoderne zgrajeni glavni oziroma južni kolodvor. Ne samo, da leži isti sredi mesta in ovira celi razvoj Ljubljane proti severu, pač pa tudi ne odgovarja modernim prometnim načelom niti po svoji velikosti, niti po svojem ostalemu ustroju. — Mesta, ki imajo mnogo manjši osebni in tovarni promet, ki niso križišča tolikih prog kot Ljubljana, imajo že zdavnaj lepe, praktične in zadostno velike postaje. Neprilike, ki ovirajo pravi razvoj modernega obrata so poleg omenjenih dejstev ravno na ljubljanski postaji tako mnogobrojne, da jih je težko v naglici naštet. Iz teh vzrokov se je že pred vojno mnogo govorilo in tudi faktično mnogo pripravilo za skorajši razvoj Ljubljane, toda pomanjkanje denarja in končno svetovna vojna je popolnoma ustavila vsa pripravljana deladana. Danes, po vojni stopa ljubljansko postajno vprašanje zopet v doletitev in ka-

LISTEK.

Albert Šic:
Nekoliko o naši narodni noši.

II.
Slovenska moška narodna noša.

Da našim ženam in dekletom ne bo dolgčas, kadar nastopajo v narodnih nošah, in da bo skupina pestrejša, živahnjša, popolna, naj se jim pridružio tudi naši možakarji; možje in fantje v narodnih nošah. V ta namen navajam tu nekaj najvažnejših tipov.

Ljubljana in ljubljanska okolica.

Od starih ljudi sem izvedel, da so bili okoli 1850 moški takole obdelani: Bela platnena srajca je imela polo, žen ovrtnik, pod njim pa je bila spreddaj zavezana rdeča, rozasta ruta.

Telovnik je bil tedaj črn baržunast z vdelanimi raznobarvnimi pikicami ali majhnimi rožicami. Gumbi, srebrni, kroglasti pa tudi iz srebrnih petic ali groškovi, so bili gosto našiti. Hlače: kratke irhaste ali zame-taste.

Jopič: črn, suknen ali žameten. Skornji so imeli do kolena visoke, gladke svetlo leščene škornjice. Klobuk (kastorec) s precej širokimi krajevci je bil črn, za klobukom pa sopek rož (poleti svežih, pozimi suhih).

Ob slabem vremenu so imeli pri sebi velik, rdeč, svilen dežnik z belo, koščeno kljuko. Take dežnike so imeli tudi po Gorenjskem.

Pozimi so nosili temnomoder, suknen plašč z dvema ali tremi vratniki (pelerinami).

Gorenjsko. (Skofja Loka in okolica.)

Klobuk je bil črn, kosmat; krajevci niso bili zelo široki; trak okrog klobuka je bil iz atlasta ali baržuna. Izpod klobuka je visel po hrbtu dolg, pisan »cof«. Pozimi je nosil tudi polhovko, katere zadnji del je bil višji od sprednjega.

Ruta krog vratu je bila pisana.

Telovnik: škriten, pozneje baržunast, rozasto nadičen; gumbic ni bilo; srebrni gumbi na gosto našiti, ob njih ste bili našiti zlati vrvice, pod eno teh vrvic pa se je telovnik zapenjal z zaponkami.

Hlače: črne, irhaste (pa tudi iz črno barvanega domačega platna), so bile visoke skoro do podpaduše.

Jopič je bil suknen, kratak, modrikast; prvotno niso imeli ne žepov ne gumbov, zapenjalji so si z zaponkami (glej A. Schmidt: »Vaterländisches« v »Illyrisches Blatt« l. 1843, št. 36), pozneje so imeli prišite majhne srebrne gumbe (»Carniola« l. 1844).

Skornji: visoki nad kolena.

Štajerski Slovenci.

Po člankih prof. dr. Janko Paška: »Noša štajerskih Slovencev«

(»Zora« l. 1876, str. 75) in Mateja Slekovca: »Zupnja Sv. Lovrenca na Dravskem polju«, str. 30.

Klobuk je iz navadne ali začije klobučevine ter ima krog vrha ozek trak ali vrvice. Pri Pohorcih pa je trak zelo širok, zelene, črne ali modre barve.

Po zimski nošaji tudi čepice (kape): čamerice, kučme iz polhovih, ovčjih ali lisicjih kož.

Na ptuškem polju in po nekaterih drugih krajih nosijo tudi poleti pod klobukom dolge, pisane čepice, s čopom na koncu, ki so jim visle po hrbtu.

V starodavnih časih pa so se na gostijah in drugih pojedinah ponašali z zeleno baržunasto čepico.

Srajca (srajca, robača, rubača) je iz domačega platna.

Telovnik je rdeč, z eno vrsto srebrnih ali rmenih kroglikastih gumbov; nosijo ga na ptuškem polju, pri Rozatcu, Soštanju l. dr. (Nosili so ga tudi po Gorenjskem in je znak starejše slovenske noše).

V Pohorju, po Savinjski dolini in v Zgornji Radgoni ter dalje za ogrsko in hrvaško mejo imajo telovnike pošte z vrvicami. Tudi to pošivanje je znak starejše slovenske noše.

Jopič (kamžola, bruštof) sega malo pod ledja, ima položen, pri starejših, stoječ, moder, suknen vratnik (na Pohorskem je narejen od rašovine, t. j. sukno iz ovčje volne in preje, ali pa iz finešca »skrn«). Nosijo pa tudi jankar, ki je lažji od jopiča, in nima ne podloge, ne ovrtnika.

Blizu ogrske meje nosijo »čohos«, to je nekoliko daljši jopič, in narejen iz belega ali modrega sukna. (Coha je prav tako, kakor jopič Belih Kranjcev.)

Pozimi nosi kmet črn, bel ali rujav kožuh ali pa dolgo, sivo sukno (»burnus«), ki pa že spada k novejši noši.

Hlače so (bile prvotno) irhaste in so jih nosili le še starejši ljudje na ptuškem polju, v Rogatcu, za Sotlo, Pod Pohorjem, pa tudi drugod. Nosili so jih v čevljih, ki so segali nad kolena. Od Radgone dalje na meji, kakor tudi na Ogrskem Slovenskem, pa so nosili nekoliko daljše hlače, ki so jih devali v škornje, ki so segali do kolena, imenovali so jih »hlače za saré«, t. j. hlače v škornjih.

Platnenim dolgim hlačam pravijo okoli Radgone do Ormoža »bregušec, drugod »bergešec« (od lat. bracca; Furlani im pravijo »bergesiš«). Široke platnene hlače imenujejo Štajerca za Sotlo in v Poljskavi »bize«.

Po južni strani Pohorja nosijo fantje sive sukne hlače z zelenimi všivi ob straneh. Okoli Slovenjega gradca in pri Jarenini nosijo kratke hlače — prava gorska noša. Sploh so na Štajerskem dolge hlače najbolj v navadi.

Okolo pasu so nekdanj nosili usnjate pase (spofšase) za denar.

Ogrinjali so se stari in mladi, po zimski noši v svetlomodre sukne hlače plašče.

Blizu ogrske meje nosijo vrh obleke gaban, kепенjeko, so to tudi neke vrste plašč.

Pri irhastih hlačah so nosili včasih nad kolena segajoče škornje, včasih pa nižje, ki so segali le pod kolena. Pri dolgih hlačah so nosili navadne čevlje. V Marenbergu nosijo coklje tudi ob nedeljah, ko gredo k maši, a jih puste zunaj cerkve, v cerkev pa gredo v nogavčah (to spominja na šego mahomedeancev).

Ščavnčarji, Ljutomerčani, Podravci, Haložani in Pesničarji.

Fran Krašovec poroča v »Novicah« leta 1852, v dopisu iz Ormoža, ko so v Jeruzalemu sredi Ljutomerskih gorc 26. in 26. julija 1852 obhajali 200letnico do-zidavanje Marijine cerkve, takole:

»Iz deset bližnjih župnij je prišlo v slovesnem sprevodu 12.000 Slovencev v narodnih nošah...

...Prebivalci Murskega polja so imeli svitile čizme, tenke, bele, široke bregušce, kratko robačo, lep pisan pralik (telovnik), sukni jopo čez ramo; za visokim klobukom pa so imeli sopek cvetic. Starejši možje iz teh krajev so prišli v kožuhih, Podravci, Haložani in Pesničarji so imeli dalje bregušce in tudi dalje prepašane robače, rdeče in modre prsilke. Nekteri nosijo tudi v poletnem času moder meten (plašč). Bolj postarni so nosili dolge bele kožuhe, pa rdeče premaste kanjere in torbe.«

(Dalje prihodnja)

Kor čujemo se misli resno odpraviti vse nedostatke stare postaje in sezidati novo moderno postajo.

Ni naš namen, da bi kritizirali stari južni kolodvor, pač pa bode dovoljeno, da izročimo nekoliko misli k temu vprašanju.

Kot znano, se vporablja glavni kolodvor za celotni promet dvotirne južnozemljske proge in pa kot izhodišče vlakov državne železnice na Gorenjsko, v Karlovce ter krajevne proge na Vrhniko. Pred vojno je dohajalo na to postajo po južni progi v vsako smer najmanj 5 brzih vlakov, 6 do 8 osebnih in okoli 30 tovornih vlakov. Gorenjska proga je imela 6 parov, dolenska in vrhniška pa 4 pare osebnih vlakov. Dalje je moralo prevoziti najmanj 4 do 6 tovornih vlakov glavni kolodvor, ki so prihajali oziroma odhajali na Dolenjsko, ker druge zveze med dolenjskim in državnim kolodvorom ni bilo. Kamniški vlaki radi pomanjkanja prostora sploh niso mogli voziti na glavni kolodvor. Imamo tedaj dnevno najmanj 116 do 120 vlakov, ki jih je vse glavna postaja morala sprejeti ali odpraviti, da se promet ni motil. Ne samo postajni prostor, tudi postajno poslopje, vsprejemna veža, blagajna, čakalnica, gostilna in uradni prostori so bili že tedaj pretesni in gotovo niso pospeševali hitre odprave potnikov. Ako nadalje pomislimo, da se na vsaki večji postaji stvorijo nekatere gručevne vrste od gotovih urah, da odpravijo potnike, potem lahko šele sodimo kakšen drenj in zmešnjavo so vedno nastajale vesled premajhne množine tirov za osebne vlake, vesled premalo izhodov itd.

Sedanja glavna ljubljanska postaja ne more več dolgo ustrezati zahtevam prometa. Danes, ko se začena polahko razvijati zopet normalni osebni in tovorni promet se je moralo začeti misliti na novo postajo.

Glede lege novega osrednjega kolodvora smo mnenja, da naj se sploh ne zida na sedanjem prostoru, ker bi bil v nepotju razvijajočemu se mestu in bi vse skupaj ne značilo mnogo več kot prezidavo. Moralo bi se podreti postajno poslopje, obe kurilnici, ki stojita kot unikum ravno nasproti postajnemu poslopiju; dalje bi se moralo prenesti skladišča na severno stran kolodvora itd. Stalo bi to ogromno denarja, morda ravno toliko, kot nova gradnja na drugem prostoru, ob enem bi bil pa promet med prezidavanjem jako oviran. Ako pa stavimo postajo popolnoma drugje, se lahko vporablja stari kolodvor toliko časa, dokler ni novi popolnoma dograjen.

Kot prostor za novi centralni kolodvor prihaja v poštev v prvi vrsti ravan severno od artiljerijske vojašnice med Dunajsko cesto in cesto v Tomačevu. Ako zgradimo tam novo postajo odpade obnem tudi kolodvor v Šiški, ki je ravno tak nestvor in tudi velika ovira za razširjenje ljubljane. Situacija bi bila nekako sledeča: Od Zaloga bi se moralo zaviti s progo južne železnice nekako 2 km pred sedanjo postajo na desno, med tem, ko bi se morala proga iz Trsta preložiti od Viča naprej okoli Rožnika mimo Kosev, severno od Šiške na novi kolodvor. Gorenjska proga bi se opustila od premikalne postaje v Dravljah ter izpeljala skoraj za 15 km krajši; dolenska linija bi se poslužila od Udmata naprej sedanje zvezne proge med Dravljami in Dolenjskim kolodvorom. Kamniška železnica se bo takisto pripojila novi postaji.

Izmed ostalih postaj bi ostali še premikalni kolodvori v Dravljah in Zalogu ter se jih lahko izrabilo tudi kot odstavljalne postaje za zvoze. Dolenjski kolodvor ostane, toda služil bo le podrejenim svrham. Glavni kolodvor bi centraliziral vse osebni promet; tam bi se napravila tudi skladišča za tovorno blago. Potrebna bo delitev te nove postaje v osebni, tovorni, majhen premikalni in kolodvor za kurilnice in delavnice. Jasno je namreč, da se morajo postaviti kurilnice za stroje južne železnice v bližini nove postaje, med tem ko se bo lahko izrabil prostor med Dravljami in novo postajo za veliko kurilnico in popravilnico za stroje in vagono državne železnice.

Osebna postaja naj bi se uredila na tak način, da bi popolnoma ustrezala sedanji potrebi, toda nudila ob enem dovolj prostora in prilike za svojočasno povečanje v bodočnosti. Ker ljubljana za glavne proge ni končna postaja, ampak zelo velika in važna medpostaja, bi bil priporočljiv za stavbo osebnega kolodvora takozvani otonni peronski način. Za vsako glavno progo bi se potrebovalo po dvoje tirov, za vrhniško in kamniško po en tir. Med posameznimi deli naj bi se nahajal otonni peron, ki bi se ga potem hodnika pod tiri zveslalo s sprejemno vežo v postajnem poslopiju. Tovorni del postaje se mora zgraditi tako, da skladišča ne pridejo preveč oddaljena od mesta, vendar pa tudi ne preblizu osebnemu kolodvoru, ker to vedno moti.

Kurilnice, hotiel za državne stroje in južne stroje morajo biti v bližini, toda na najbolj oddaljenih mestih postaje od osebnega kolodvora, ker pač ni v skladu s modernimi higijenskimi

predpisi, ako se zapraši in zamaže ves osebni kolodvor s sajam, premočom itd. Na vsak način se mora takoj s pomočkom zgraditi zadostne velike kurilnice, da ne bo potrebne vedno dodajanje in prezidavanje. Kar se tiče delavnice, se moramo postaviti na stališče, da iste ne spadajo direktno k kolodvoru, pač pa se morajo nahajati v bližini kurilnic.

Promet bi se razvijal prilicno sledeče. Osebnih vlaki bi vstili neposredno na glavni kolodvor. Tovorni vlaki, prihajajoči iz Beograda in Dunaja bi se morali preurediti na premikalni postaji v Zalogu tako, da se izloči zvoze določene za Ljubljano iz garnitur in prestavi potom takoraznih tranzitnih vlakov na glavni kolodvor. Vozovi, namenjeni na Gorenjsko, oziroma Dolenjsko bi se tranzitirali v Dravlje, ki bi tako tvorile sestavljalne tovorne postaje za smer proti Jesenicam in Karlovcem. Iz Zaloga bi se odpravljali tovorni vlaki proti Trstu ter bi samo prevozili glavni kolodvor. Za vlake iz Trsta velja Dravlje kot razpredna postaja, od koder bi se prestavljali vozovi v Ljubljano, odpravljali vlaki na Dunaj in Beograd, Jesenice in Karlovce. Kot vsprejemna postaja za vlake iz Jesenic in Karlovca veljajo takisto Dravlje.

Poskrbeti bo treba ob enem ob gradnji kolodvora tudi za stanovanje železničarjev v bližini postaje, in pa poskrbeti za ugodno tranzvajako in cestno zvezo z mestom.

Uverjeni smo, da sedaj stavba novega centralnega kolodvora ne bo padla v vodo, ker obstoji resnična in velika potreba po novi postaji, ki ne bo samo v korist železnici, ampak mestu in splošnosti.

Reforma srednje šole.

Sokrates pravi: »Če hočeš vedeti, kako se redi živina, potem ne boš, kogarsibodi na cesti vprašal, ampak šel boš k živinorejcu, ker od njega kot strokovnjaka pričakuješ najboljšega pouka v tem vprašanju. Tako je tudi s šolstvom. O njem naj odločujejo ljudje, ki se kot strokovnjaki z njim bavijo. Ne trdim, da ne bi tudi drugi ljudje imeli pametnih misli o šolstvu; toda dvomim, da bi prinesli nove misli, katerih šolniki niso imeli. V društvenem življenju sem večkrat doživel to-le: Odbor je pretrgal kako vprašanje, prišel po daljši debati do gotovih zaključkov ter jih iznesel pred občni zbor. Tu se je razvila živahna, dolgotrajna debata, ki pa je bila brezplodna in za odbornike sila mučna, kajti prihajali so isti pomisleki in ugovori ter ista utemeljevanja, ter se je prišlo nazaj do istih zaključkov, kakor prej v odborovi seji. Zato se ne morem ogrevati za javno anketo, ker bi se debata na njej zažblinila in bi nazadnje najbrže prišli do istih sklepov, kakor anketa iz najbližnjega števila strokovnjakov za zaprtimi durmi. Zlasti dunajska anketa iz leta 1907 nam ne sme biti vzor; prinesla je mnogo očitnih šol, toda malo pozitivnih predlogov in reforma, ki je leta 1908 sledila tej anketi, nikakor ni bila posebno dobra. Zato tudi hrvatska naučna uprava ni prevzela vsake točke avstrijske reforme; n- pr. ni prevzela določila, da učencem nižjih razredov s enim nezadostnim lahko prestopi v prihodnji razred. Ta določba daje potuho dijakom in je zelo znižala nivo srednje šole. Kar je dobrega na avstrijski reformi iz leta 1908, to so spremembe v učnih načrtih in te so napravili strokovnjaki za zaprtimi durmi, ne pa za bavljači na anketi.

Anketa torej ostani v ožjem okviru, mora pa biti enakomerno sestavljena iz zastopnikov vseh strok in pritegnejo se naj tudi zastopniki raznih stanov.

Po mojem prepričanju ni srednja šola sama toliko potrebna reforma, temveč njeni obiskovalci. Gotovo je nezdravo razmarje, če imamo v prvih razredih po sto učencev, v najvišjem razredu pred maturo pa komaj 20-30. Veliko je poklicanah, pa malo izvoljenih. Jaz pa mislim, da veliko nepoklicanah sedi v srednji šoli. Ti se bahat, ki svoje poklicane tovariše zadržujejo v napredu.

Dajte nam meščanskim in strokovnim šol. Nudite našemu kmetu, obrtniku in trgovcu priliko do višje izobrazbe izven gimnazije in realke, pa bo pomahal krič po reformi srednje šole. Srednje šole bodo potem obiskovali le tisti, ki se hočejo posvetiti znanstvenim študijem. Če se vrh tega odpravi vsprejemni izpit, ter namesto njega vpolje večmesečna postuma čoba, na koncu učiteljski zbor odselevi učence, ki jih je spoznal kot nesposobne. Na Hrvaškem so to vpoljali še pred deset leti.

Za vsprejemni izpit se lahko dresira skoro vsak učenec. Pa je cenzur sprejet v srednji šoli, pa ta nima sredstev, da bi se ga rešila. Učenec dobi sicer svoje nezadostne reče, toda je očitno za cel razred, potem se lahko ponovlja in kot repentni sadržuje še prihodnji razred. Srednja šola vendar naj vajuja svet narodni.

Še enega vprašanja se moramo dotakniti. Otvrdi s 10 leti se niso godni za sred. šolo. Srednješolski učitelji metodično vedno nismo sposobni za pouk v tej otroški dobi. To je vsek mnogim učiteljstvom pričobam. Zato sem jaz v letovljenju »Popotnik« predlagal in tudi ljudskošolske učiteljske stavi isto sahtevo, da bi naj meščanska šola stopila na mesto nižjih razredov srednje šole. Iz meščanske šole bi učenci prehajali deloma še v praktično življenje, deloma v strokovna šole in deloma v znanstvene šole (gimnazije in realke). Potem bi tudi zadostovala dva tipa srednjih šol, ker bi učitelji in starši pri letolem otroku že lahko spomahli naganjaje za humanistično ali realistično strojo. Prepričan sem, da bi se na podlagi dobre meščanske šole s duševno razvitimi učenci v 5razredni srednji šoli dosegli boljši uspehi, ko zdaj v 7 ali 8 letih.

Kakor izgleda, bo pri nas prevladal tip realne gimnazije, ki je kot sad kompromisa vendarle nekaj polovičarskega. Humanistična gimnazija in realka vsaka za sebe nudita enotno zaokroženo izobrazbo. Sicer v sedanjih razmerah za naš zavod v Prtuju tudi nameravamo predlagati kompromisno realno gimnazijo, toda simpatičnejše bi mi bilo, če bi ostala samo dva tipa, prevladati bi moral v sedanji prirodzansko - kulturni dobi realistični tip, humanistični tip pa bi nas naj varoval, da ne zabredemo preveč v materijalizem.

V splošnem ne bodimo prenageli v šolskih reformah. Treba je dobro premisliti, kaj in kako bomo reformirali. Šola in vzgoja ne prenaša skokov. V sedanji prehodni dobi imamo na vseh straneh toliko dela, da manjka delavcev, ki bi temeljito pripravili dalekosežne spremembe. Ne pranzgimo se, da nam ne bo treba čez nekaj let zopet reformirati.

Tudi sicer bi priporočal javnosti malo več potrpljenja. Ne zmoremo vsa gnanost. To velja tudi o spomenici slovenskega dijaštva. Vlada je postopala resnično demokratično in je poslala to spomenico učiteljskim zborom vseh srednjih šol, da se o njej poverjujejo in stavijo primerne predloge. Odgovor se je s tem reč zavlekel, pa upati je, da bo tam temeljitješi.

Franje Vajda, Ptuj.

Najbolje naložiš svoj denar v prvem 4% državnem posojilu Jugoslavije!

Politične vesti.

Politični klub JDS ima sestanek danes v torek zvečer ob 8 v strankinem tajništvu. Polnoštevilo!

Shod JDS se je vrtil včeraj dopoldne v bohinjski Srednji vasi. Poročal je o notranje in zunanje političnem položaju posl. Adolf Ribnikar.

Shodi JDS v mariborskem okrožju. V četrtek, 24. aprila v Krčevini ob 7. zvečer v šoli. V petek, 25. aprila na Bodbrežju ob 7. zvečer pri Balonu. V soboto, 26. aprila v Studencih ob 7. zvečer v šoli. V nedeljo, 27. aprila po rani maši pri Sv. Marjeti o. P. po večerajah v Jarenini. V ponedeljek, 28. aprila v Hočah ob 7. zvečer. Na vseh shodih govori dr. poslanec Voglar.

Ljudski shod JDS v Slov. Bistrici. Na Belo nedeljo, dne 27. aprila 1919 priredi krajevna organizacija JDS točno ob 2- uri popoldne v dvorani Okrajne hranilnice v Slov. Bistrici velik ljudski shod s sledečim dnevnim redom: 1. Gospodarstvo rapsuščenega mestnega občinskega odbora v Slov. Bistrici in komisarija okrajnega zastopa dr. Kramerja. Govori dr. Avgust Reisman. 2. Politično življenje v Jugoslaviji. (Kaj bo z vojnimi posojili s avstrijskim denarjem, prehrana, naše meje in mirovna konferenca v Parizu, Italijani in Nemci itd.) 3. Govornika iz Ljubljane in Maribora. 4. Služajnosti, pri katerih bo lahko vsak udeleženec prosil govornike za pojasnila v vseh javnih zadevah. Odkar smo vstali in propada, v katerega nas je vrgla nesrečna Avstrija, je to prvi politični shod v Slov. Bistrici, kjer nam je še pred kratkim proklamiral znanj namiki poslanec Wichtl narodno smrt. Prosto torej, vse zavodne Slovenca, da spravijo na Belo nedeljo do sadnjega moza in šene na naš ljudski shod, ki naj bo ob enem voščastna manifestacija jugoslovenskega Vstajanja v mestu, kjer se v preteklem letu vesele raz hit frankfurterce kot vidni znak našega popolnega osvoboditva!

Slov. Bistrica. Krajevna organizacija Jugoslovenske demokratične stranke v Slov. Bistrici priredi v soboto dne 26. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu svoj drugi občni zbor, na katerem bo dovoril dr. Avg. Reisman e političnem življenju in programu JDS. Po predavanju bodo veljavne nove odbrane, ki bo ob enem sprejel nove člane. K zborovanju, katerega se bo udeležil kot gost tudi zastopnik iz Maribora in Ljubljane, so val Jugoslovani iz okrajne hrvaške vojske. Na Belo ne-

deljo pa se vrši popoldne ob 2. v dvorani Okrajne hranilnice velik ljudski shod. Ker se posebna vabila ne bodo razposiljala, naj smatra vsak zaveden Jugoslovane na svojo častno dolžnost, da se obe prireditve v svojem krogu pridno agira, kakor to delajo tudi naši nasprotniki.

Hrvatski Židovi v Gradcu. V Gradcu študira na univerzi cela vrsta hrvatskih akademikov, ponajveč Židov, tak Namška Avstrija ni pognala domov, pričakujemo, da jih svojočasno Jugoslavija ne sprejme.

Šiške brez komentara ali »kako sinovi (Slave) si prosti voljo vero in postave. Pred nekaj dnevi smo brali službeno vest, da je imenovan predsednikom višjega šolskega sveta v Ljubljani profesor Franc — Vudjal. Večina je prešla to vest mirno, brez vsakega sunka ali večlega živčnega napada, misleč pač v svoji dobri veri: mora biti že kapaciteta kot profesor in lumen na pedagoškem polju. Drugačnega mnenja pa, in sicer precej drugačnega smo njegovi bivši učenci in so sedanji njegovi kolegi. Ne vemo, ali je hotel slučaj ali strankarski oziri, — odkrito priznavamo, da ne vemo, kateri stranki pripada ta velem, ker je vse svoje življenje balansirjal in se silnil pri vseh mogočih merodajnih faktorjih; pred vojno je bil notoričen vladinovec! — da so izbrali med našlabbimi najslabbšega. Ko je spenil pred leti naš O. Zupančič »Grobovi tufoe«, je vprašal ta pedagoški učenca v višji gimnaziji: »Ste že čitali kedaj tako bedastoče?« Ce se ni nihče, se je gotovo ironično namuznil sedaj v Ljubljani vpklojeni svetnik, eden naših najboljših šolnikov, njegov bivši šef in ravnatelj, ko je čul to novico in se spomnil nazaj na one niemu, učencem, še najbolj pa sedanjemu predsedniku tako mučne ure inspiciranja. Res: dfficile, satiram non scribere! — Razpisani ste dve mesti višjih sodnih svetnikov. In kdo se drzne kompetirati v sedanjih časih, ko smo se komaj otresli tučeve pete, tudi za to mesto! Davno vpklojeni sodni svetnik, sedaj odvetnik v Kočevju, dr. Achachichs, ali tako nekako se je vsaj svoje dni podpisaval s svojimi s in ch. Tako torej! Mož, ki je pronosiran nemčur, ki si je sam izbral Kočevjarje, ki so mu bili po srcu in mišljenju najbližji, za svoj delokrog, a mu ni šla ošnica v klasje, ker se je vračunal, oziroma ni računal s prevratom, prosi danes za mesto, kamor spnda le odkrit značaj, narodnjak. Tako bi odjedel kruh drugim, izvrstno kvalificiranim juristom, zavednim Slovencem, ki itak že skoro vsi preje končajo s smrtno, nedno dočakajo nadsvet mesto. In izrazil se je celo ta gospod SCH, da mora dobiti to mesto, ker je dr. ... v Ljubljani njegov sorodnik. Pač višek nesramnosti! V Mariboru vlezajo nemšurski odvetniki nemške vloge na sodišče, na Dolenjskem se pa predne takšen človek prostiti za tako odlično mesto, je naš žalostno značilno, kako sodijo o naših merodajnih osebah in razmerah solob — Nemci!

Šiške brez komentara ali »kako sinovi (Slave) si prosti voljo vero in postave. Pred nekaj dnevi smo brali službeno vest, da je imenovan predsednikom višjega šolskega sveta v Ljubljani profesor Franc — Vudjal. Večina je prešla to vest mirno, brez vsakega sunka ali večlega živčnega napada, misleč pač v svoji dobri veri: mora biti že kapaciteta kot profesor in lumen na pedagoškem polju. Drugačnega mnenja pa, in sicer precej drugačnega smo njegovi bivši učenci in so sedanji njegovi kolegi. Ne vemo, ali je hotel slučaj ali strankarski oziri, — odkrito priznavamo, da ne vemo, kateri stranki pripada ta velem, ker je vse svoje življenje balansirjal in se silnil pri vseh mogočih merodajnih faktorjih; pred vojno je bil notoričen vladinovec! — da so izbrali med našlabbimi najslabbšega. Ko je spenil pred leti naš O. Zupančič »Grobovi tufoe«, je vprašal ta pedagoški učenca v višji gimnaziji: »Ste že čitali kedaj tako bedastoče?« Ce se ni nihče, se je gotovo ironično namuznil sedaj v Ljubljani vpklojeni svetnik, eden naših najboljših šolnikov, njegov bivši šef in ravnatelj, ko je čul to novico in se spomnil nazaj na one niemu, učencem, še najbolj pa sedanjemu predsedniku tako mučne ure inspiciranja. Res: dfficile, satiram non scribere! — Razpisani ste dve mesti višjih sodnih svetnikov. In kdo se drzne kompetirati v sedanjih časih, ko smo se komaj otresli tučeve pete, tudi za to mesto! Davno vpklojeni sodni svetnik, sedaj odvetnik v Kočevju, dr. Achachichs, ali tako nekako se je vsaj svoje dni podpisaval s svojimi s in ch. Tako torej! Mož, ki je pronosiran nemčur, ki si je sam izbral Kočevjarje, ki so mu bili po srcu in mišljenju najbližji, za svoj delokrog, a mu ni šla ošnica v klasje, ker se je vračunal, oziroma ni računal s prevratom, prosi danes za mesto, kamor spnda le odkrit značaj, narodnjak. Tako bi odjedel kruh drugim, izvrstno kvalificiranim juristom, zavednim Slovencem, ki itak že skoro vsi preje končajo s smrtno, nedno dočakajo nadsvet mesto. In izrazil se je celo ta gospod SCH, da mora dobiti to mesto, ker je dr. ... v Ljubljani njegov sorodnik. Pač višek nesramnosti! V Mariboru vlezajo nemšurski odvetniki nemške vloge na sodišče, na Dolenjskem se pa predne takšen človek prostiti za tako odlično mesto, je naš žalostno značilno, kako sodijo o naših merodajnih osebah in razmerah solob — Nemci!

Šiške brez komentara ali »kako sinovi (Slave) si prosti voljo vero in postave. Pred nekaj dnevi smo brali službeno vest, da je imenovan predsednikom višjega šolskega sveta v Ljubljani profesor Franc — Vudjal. Večina je prešla to vest mirno, brez vsakega sunka ali večlega živčnega napada, misleč pač v svoji dobri veri: mora biti že kapaciteta kot profesor in lumen na pedagoškem polju. Drugačnega mnenja pa, in sicer precej drugačnega smo njegovi bivši učenci in so sedanji njegovi kolegi. Ne vemo, ali je hotel slučaj ali strankarski oziri, — odkrito priznavamo, da ne vemo, kateri stranki pripada ta velem, ker je vse svoje življenje balansirjal in se silnil pri vseh mogočih merodajnih faktorjih; pred vojno je bil notoričen vladinovec! — da so izbrali med našlabbimi najslabbšega. Ko je spenil pred leti naš O. Zupančič »Grobovi tufoe«, je vprašal ta pedagoški učenca v višji gimnaziji: »Ste že čitali kedaj tako bedastoče?« Ce se ni nihče, se je gotovo ironično namuznil sedaj v Ljubljani vpklojeni svetnik, eden naših najboljših šolnikov, njegov bivši šef in ravnatelj, ko je čul to novico in se spomnil nazaj na one niemu, učencem, še najbolj pa sedanjemu predsedniku tako mučne ure inspiciranja. Res: dfficile, satiram non scribere! — Razpisani ste dve mesti višjih sodnih svetnikov. In kdo se drzne kompetirati v sedanjih časih, ko smo se komaj otresli tučeve pete, tudi za to mesto! Davno vpklojeni sodni svetnik, sedaj odvetnik v Kočevju, dr. Achachichs, ali tako nekako se je vsaj svoje dni podpisaval s svojimi s in ch. Tako torej! Mož, ki je pronosiran nemčur, ki si je sam izbral Kočevjarje, ki so mu bili po srcu in mišljenju najbližji, za svoj delokrog, a mu ni šla ošnica v klasje, ker se je vračunal, oziroma ni računal s prevratom, prosi danes za mesto, kamor spnda le odkrit značaj, narodnjak. Tako bi odjedel kruh drugim, izvrstno kvalificiranim juristom, zavednim Slovencem, ki itak že skoro vsi preje končajo s smrtno, nedno dočakajo nadsvet mesto. In izrazil se je celo ta gospod SCH, da mora dobiti to mesto, ker je dr. ... v Ljubljani njegov sorodnik. Pač višek nesramnosti! V Mariboru vlezajo nemšurski odvetniki nemške vloge na sodišče, na Dolenjskem se pa predne takšen človek prostiti za tako odlično mesto, je naš žalostno značilno, kako sodijo o naših merodajnih osebah in razmerah solob — Nemci!

Šiške brez komentara ali »kako sinovi (Slave) si prosti voljo vero in postave. Pred nekaj dnevi smo brali službeno vest, da je imenovan predsednikom višjega šolskega sveta v Ljubljani profesor Franc — Vudjal. Večina je prešla to vest mirno, brez vsakega sunka ali večlega živčnega napada, misleč pač v svoji dobri veri: mora biti že kapaciteta kot profesor in lumen na pedagoškem polju. Drugačnega mnenja pa, in sicer precej drugačnega smo njegovi bivši učenci in so sedanji njegovi kolegi. Ne vemo, ali je hotel slučaj ali strankarski oziri, — odkrito priznavamo, da ne vemo, kateri stranki pripada ta velem, ker je vse svoje življenje balansirjal in se silnil pri vseh mogočih merodajnih faktorjih; pred vojno je bil notoričen vladinovec! — da so izbrali med našlabbimi najslabbšega. Ko je spenil pred leti naš O. Zupančič »Grobovi tufoe«, je vprašal ta pedagoški učenca v višji gimnaziji: »Ste že čitali kedaj tako bedastoče?« Ce se ni nihče, se je gotovo ironično namuznil sedaj v Ljubljani vpklojeni svetnik, eden naših najboljših šolnikov, njegov bivši šef in ravnatelj, ko je čul to novico in se spomnil nazaj na one niemu, učencem, še najbolj pa sedanjemu predsedniku tako mučne ure inspiciranja. Res: dfficile, satiram non scribere! — Razpisani ste dve mesti višjih sodnih svetnikov. In kdo se drzne kompetirati v sedanjih časih, ko smo se komaj otresli tučeve pete, tudi za to mesto! Davno vpklojeni sodni svetnik, sedaj odvetnik v Kočevju, dr. Achachichs, ali tako nekako se je vsaj svoje dni podpisaval s svojimi s in ch. Tako torej! Mož, ki je pronosiran nemčur, ki si je sam izbral Kočevjarje, ki so mu bili po srcu in mišljenju najbližji, za svoj delokrog, a mu ni šla ošnica v klasje, ker se je vračunal, oziroma ni računal s prevratom, prosi danes za mesto, kamor spnda le odkrit značaj, narodnjak. Tako bi odjedel kruh drugim, izvrstno kvalificiranim juristom, zavednim Slovencem, ki itak že skoro vsi preje končajo s smrtno, nedno dočakajo nadsvet mesto. In izrazil se je celo ta gospod SCH, da mora dobiti to mesto, ker je dr. ... v Ljubljani njegov sorodnik. Pač višek nesramnosti! V Mariboru vlezajo nemšurski odvetniki nemške vloge na sodišče, na Dolenjskem se pa predne takšen človek prostiti za tako odlično mesto, je naš žalostno značilno, kako sodijo o naših merodajnih osebah in razmerah solob — Nemci!

Mirovna konferenca.

LDU. Bern, 19. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Vseodnosnosti Lloyda Georgea, ki se je povrnil v Pariz še le v četrtek zvečer, svet četvorice smoti ni imel seje. Popoldne se je v ministrstvu za zunanje stvari vršila seja vevlasti in drugih zavaznikov, ki so Nemčiji napovedali vojno. Razpravljali so o obliki mirovne pogodbe in tudi o korakih, ki bi jih bilo treba ukreniti, ako bi se Nemčija branila podpisati pogodbo. Nadalje so določili tudi, v katerem redu bo podpisana mirovna pogodba od drugih sovražnih držav. Svet četvorice je sklenil, da se obrne na maršala Focha, ki naj sestavi načrt odredob, ki bi jih bilo treba izvesti, ako bi Nemčija odklonila podpis. Druge sovražne države bodo podpisale pogodbo v nastopnem redu: Avstro - Ogrska, nato Bolgarska in končno Turčija. Kakor poroča »Rappel«, bodo pozvani odposlanci tedr držav na 9. majnika v Versailles. Besedilo pogodbe bo predloženo nemškim odposlancem v Versailles dne 26. aprila. Računa se, da bosta dva tedna zadostala nemškim odposlancem, da proučijo pogodbo in prejmejo privoljenje svoje vlade. V nemškem parlamentu, sklicanem v Weimar, bo najbrže Scheidemann te dni sporodil poslancem besedilo pogodbe. Glasom raznih vesti bo Nemčija skušala spraviti na dnevni red rasprave o vprašanjih, ki so jih za vesnikli še rešili. Graf Brockdorff-Rantzau je izjavil zastopniku časopisa »Newyork Sun«, da meni Nemčija, da one točke pogodbe, ki se nanašajo na saarško kotlino, skušajo prikrivati golo anekstijo. On, da se bo nikdar podpisal pogodbo, ki bi vsebovala silčno klavzulo, tudi ako bi jo hotel podpisati nemški parlament.

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

LDU. Bern, 19. aprila. Tujakajni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milano so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genova. Milanski projekt je bil odposva. Z ozirom na te izgredne pise »France libre«: V trenutku, ko pišemo te vrste, se spominjamo krvavih nemirov, ki so se vršili lani v Milano in ti so pri nas

malo znani. Na stotine italijanskih proletarcev je bilo takrat ubitih. Bojimo se, da Orlando, šigar čustva poznamo dobro, ne obžaluje, da se je s tako vneto udal politiki. Njegovo ministertvo za zunanje stvari akcija sedaj, hipnotizirano po londonskem pakta, s vsami sredstvi prepročiti združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sonnino sopes skuša vadrževati vesti o boljševizmu v Jugoslaviji, medtem ko boljševizmu na Ograkem ne pripisuje nobene važnosti ter ob enem igra sumljivo politično igro v Bolgariji. Istočasno pa vadržuje na nasprotni obali Jadranskega morja precejšnje število oseb, ki naj skušajo izzvati v deželi nemire, katerih posledice je lahko mogoče predvideti. Ta diplomatska igra je sicer komplicirana, vendar pa ne nudi nič novega. Tudi Nemčija se je za časa cesarja Viljema posluževala boljševiškega strahu na Ruskem. Viljevov umik pa more pričati, da se mu njegovi polkuzki niso sprečili, temveč so mu dokazali, da žanje vihar, kdor seje veter.

Ljubljanski dopisni urad objavlja uradno: Vseled odloka poštnega ministertva z dne 10. t. m. šte. 7449 je zasebni brzojavni promet z celo Nemško Avstrijo zopet dovoljen. Dovoljene so navadne in nujne brzojavke. Iste so podvržene vojaški cenzuri in sicer za kraje na Kranjskem vojaški cenzuri v Ljubljani, iz Koroške in Štajerske cenzuri v Mariboru.

Državno posojilo nosi 4%!

POZDRAV TRPEČIM BRATOM V ZASEDENEM OZEMLJU.

Dragi bratje in sestre! Sokoli in Sokolice obrani na sestanku primorskih Sokolov v Ljubljani, dne 17. aprila 1919, Vam pošiljajo najiskronejšo pozdrave in bratski Na zdar! Naša srca in naše misli so pri Vas!

Prisegamo Vam, da hočemo posvetiti vse svoje sile Vam in naši ožji domovini. Prisegamo Vam, da se hočemo bojevati za Vas, do sadnjega diha, prisegamo vam, da Vas ne bomo nikdar pozabili.

V teških in preskušnje polnih časih spomnite se nas in bodite prepričani, da pride tudi za Vas dan svoboda, da tudi Vi dočakate dan snidenja.

V roki moč, v mislih domovina, v srcu odločnost, je naše geslo in po tem geslu se hočemo ravnati, da dosežemo naš cilj, ki sveni v reku: »Enakost, bratstvo, svoboda!« Na zdar!

Sokoli in Sokolice iz zasedenih krajev so se v velikem številu odzvali vabilu br. Kosmana, tajnika Goriške Sokolake Župe ter so polnoštevilo prišli na sestanek, ki se je vrtil 17. t. m. v Narodnem domu. Br. Kosman je kot sklicatelj pozdravil udeležence ter predlagal predsednikom sestanka br. Fornazariča in za zapisnikarja tajnika roj. Sokola br. Kravosa. Predsednik se zahvaljuje in pozdravi navzoče, razložil je nato namen sestanka ter zaključil izvajanje, ni bilo še videti Sokola, ki bi bil glavo klonil pred sovragom, tudi mi hočemo pokazati, da kot pravi Sokoli tega ne storimo marveč se hočemo zediniti in skupno delovati v procvit našega Sokola, sklicali smo zato današnji sestanek. Nato je podrobneje o programu govoril br. Kosman. Predsednik pozdravi tudi zast. Slov. Sokolake Zveze br. Kajzela, zast. Ljubljanskega Sokola br. dr. Fuksa in zast. Čeških Sokolov br. Šlachta ter se ob enem zahvaljuje imenom vseh Sokolov br. Miklavcu, kateri je neustrašeno rešil ter v Ljubljano prinesel prapor Goriške Sokolake Župe.

Br. Kosman prečita sadnji odstavek spomenice ali testamenta goriških Sokolov, katerega so mi izročili ob odhodu in ki se glasi: »Slovesno obljubljam, da ne bomo nikdar dopustili, da bi se naša

člove, za naše Sokolstvo vedno življenje in smrt. Na zdaj na prihodnjem obnem sbov — V. K.

«Sokol I» priredi dne 1. julija 1919 slavnostno akademijo in javno telovadbo s sodelovanjem vseh svojih odsekov v proslavo osvoboditve in bratskega ujedinjenja vseh Jugoslovanov. Drage sestre - bratje, vzemite ta odbov sklep na znanje in pričite takoj s pripravami! Veselo Velikonoči! Na zdar!

Občni zbor Sokolske župe Ljubljana I. se vrši na belo nedeljo, dne 27. aprila 1919. dopoldne ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma z običajnim sporedom. Vabimo k polnoštevni udeležbi!

Državno posojilo nosi 4%

Dnevne vesti.

Imenjuje občinskega regenta v Mostah. Iz Most nam pišejo: Zupan Oražem je odstopil, za kar je bil že zadnji čas, saj je spravil občino na rob gospodarskega propada. Sam pa je v času vojne postal skoro milijonar. Da se je vobče mogel tako dolgo držati na površju, je pripisovati zgolj okolnosti, da je imel nalajšo oporo v svojem somišljeniku dr. Susteršiču, ki je kril vse njegove lopovštine. Ko je Susteršič izginil iz našega javnega življenja, smo bili prepričani, da bo zatonila tudi Oražemova zvezda. Toda mož je še vedno imel dovolj mogočnega zaščitnika, da se je vzdrljal na županjskem stolčku do danes. Sedaj je sam obupal ter se odpovedal, toda zdaj se, da ima še vedno na merodajnem mestu vplivne zagovornike, ki naperjajo vse sile, da bi preprečili njegov odhod. Morajo imeti za to posebne vzroke. Povemo pa odkrito, da možičansko prebivalstvo ni voljno, da bi še nadalje trolo stenošenjenje z Oražemom in zahteva, naj se brez odlaganja imenuje sposobnega občinskega regenta, takega, ki bo užival znanje vse občine. Ne moremo trpeti, da bi se umetno podaljševalo Oražemovo paševanje v občini. Ali naj pričujemo razkrivati stare njegove skandale, ki bi ga onemogočevali celo v stari Avstriji?

Radi neprestanega deževja. LDU. Ptuj, 21. aprila. V Rogoški Slatini se je utrgal plaz ter napravil veliko škodo. Vodovod je razdejan ter prebivalstvo brez pitne vode. Železniški promet na progi Grobelno - Rogatec je ustavljen. Potrebna dela so se takoj začela.

Požar. Na Veliki petek, dne 18. aprila je nastal pri posestniku Vincencu Gobcu, p. dom. Strcar v Šmartnu v Rožni dolini ogenj ki je vnel cel hišo in vse gospodarsko poslonje. Nesreča se je zgodila pri peki kruha radi pokvarjenega dimnika, ki je bil lesen in streha slamnata. Zgorelo je vse do tal; škoda je ogromna in posestnik pomilovanja vreden.

Priprave za cvetlična dneva, ki jih dne 26. in 27. aprila priredi slovenski akademiki, kar najlepše napredujejo. Prihodnji sestanek se vrši v torek, dne 22. aprila. Tovariši, ne pustite podpisanege odbora na cedilu in se sestanka udeležite v še večjem številu kakor zadnjega. — Veselečni odsek S. Z. S. A.

Važno za one, ki potujejo v Nemško Avstrijo. Naš papirnati denar zamenjava na kolodvoru v Špilju z dovoljenjem vlade, kakor pravi, nekdo, ki zaračuna za to 50 odstotkov, eskomptna banka v Gradcu menjava brez odbitka. Ta privatna uredba menjava v Špilju se nam ne zdi najumestnejša, upamo pa vsaj, da je dotičnik, ki uživa ta privilegij, invalid ali kak bivši legionar!

Odvetniški izpit sta napravila pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani zg. dr. Viktor Sušnik, odvetniški kandidat v Ljubljani, in dr. Adam Ban, odvetniški kandidat v Ormožu.

Na meščanski šoli v Celju je imenovan za strokovnega učitelja gosp. Ivan Černoj, učitelj na Vidmu.

Hotel z napisom »Avstrija« imajo še vedno v Slovenski Bistrici. In ta hotel je — Narodni dom, katerega lastnica je Posojilnica, Stramota!

Pet hitopisov so zasačili na kolodvoru v Celju. V Avstrijo so hoteli spraviti večjo količino šlamine in tobaka. Bili so iz Zagreba, vozili pa so se brez potnih in voznih listov.

V odvetniško listo je vpisan gosp. dr. Rudolf Ravnik, doma iz Gilj pri Borovljah na Koroskem. Svojo pisarno otvoril je v Mariboru.

Dobra srca, odprite se in pomagajte slovenskim akademikom, ki se nahajajo v nevarnosti, da bodo morali prekiniti svoje študije v najkrajšem času! Darila prosimo na naslov pravnika Jože Baričevića, Franca Jožefa cesta št. 16, Ljubljana.

Vojniki Ljubljanskega pehotnega polka II. batalion. VI. stotinja, ki so dne 31. marca pri Velikovem slajno odbili švabski napad, žele veselo Veliko noč vsem prijateljem, znancem in čitateljem »Slovenskega Naroda«.

Iz Ribnice. Ribniški akademiki prirede dne 26. aprila ob pol 8. zvečer in dne 27. aprila ob pol 4. popoldne narodno igro »Domen« v prostorih čitalnice pri gosp. Arkoču. Čisti dobiček je namenjen akademski menzi v Zagrebu.

Za vojna posojila so mnogi žrtvovali tisoče in tisoče. Vse to je šlo za Avstrijo! Spomnite se sedaj naših akademikov, ki tako zelo potrebujejo pomoči. Dne 26. in 27. aprila prirede ljubljanski visokošolski cvetlična dneva s plesom; apeliramo na slovensko občinstvo, posebno na ono z dežele, da prispeva v denarju in cvetličih, ki naj jih pošlita na naslov Jože Baričevića, pravnika, Franca Jožefa cesta št. 16, Ljubljana, odnosno hišniku Narodnega doma v petek in soboto dopoldne.

Zvečer Karlov strem je še vedno, kakor nam javljajo, mladi zdravnik dr. Pras. ki se vedno s ponosom nosi Karlov znak na svoji čenici, dasi je baje že sprejel v vojaško službo, kakor pravi, nekje v Zagrebu. Morda ga je sprejela v službovanje Padčeva »republika«, ki spremlja v svojo srčno samo »cezarstvo«. — N.

Sprejem regenta v Ljubljani. Pred dnovi smo priobčili dva članka o sprejemanju regenta. Ta članka sta posnela nek načrt, ni pa še rečeno, da je ta načrt definitivni. Pred vsem je ta načrt zelo drag. Je pa še več drugih načrtov, ki so cenovni. Naj bi se ljudje še enkrat odvadili smatrati vsak objavljen načrt za zadnje besedo! Razume se, da mora biti sprejem dostojen, da pa ne sme obremeniti blaginje in da ne sme škodovati najnim izdatkom v druge potrebne svrhe. Ne smemo pa pozabiti, da pride sedaj prvokrat naš domači vladar k nam po tisoč letih. To kar so videli pri nas tuji vladarji, namreč neko neodkrito-arcno priklanjanje, tega naš vladar ne sme videti. To je problem naših src. Sprejem mora biti dostojen demokratičnega naroda. Glavna vloga pripade narodu samemu, ki bo sprejel regenta z večjim veseljem in z manjšimi stroški, nego je sprejemal tuje vladarje, na katere se navadil v dolgi dobi njihovega gospodovanja. Prireditev je v rokah za to izbrane komisije. Kdor hoče nasvetovati ali tudi kritikovati, naj se obrne na to komisijo ali pa na javnost, kakor misli, da je bolje, samo naj prizna vsak drugemu vsaj toliko demokratizma in poštenosti, kolikor misli, da jo ima sam. Lumpom ta poziv ne velja.

Narodna brezbržnost. V Poljčanah je imela nedavno tega svol občni zbor ondotna podružnica »Družbe sv. Cirila in Metod«. Okolica je precej zavedna, na postaji pa je kakih 6 uradnikov in v vsi je 6 razredna slovenska ljudska šola. Človek bi mislil, da bo občni zbor izredno številno posečen, a prišlo je na občni zbor v celem 8 oseb. Beležimo to dejstvo v dokaz, da se je narodna mlachnost in brezbržnost razpasla že tudi na Štajerskem.

V javnem interesu je, da bi blaga, ki prihaja sedaj v Ljubljano, ne prešlo v roke, kjer bi se je zopet izrabilo za navijanje cen. Nadejamo se, da bo vlada v tem oziru storila svojo dolžnost. V zadnjem času je došlo v Ljubljano precej manufakturnega blaga. Ker je bilo mogoče tako blago v Ljubljani dobiti dostej samo za horendne cene, pričakujemo, da bo prvi dovoz tega blaga povzročil takojšnje znatno padanje dosedanjih neverjetno visokih cen. Tu ne smemo biti merodajni nobeni oziri ne na posameznike, ne na pojedine stanove, odločevati mora samo splošna korist.

V Železniški kapli so zaprli ondotni nemški šolski vrtec, ki je last nemškega »Sulverelna«, ter poslonje zadeleni v prid kraljevini SHS. Načelnik sulverelinske podružnice s pristnim germanskim imenom dr. Krassnik je kar besnel in skušal s silo prepričati delo državne komisije. A ni nič pomagalo, na poslopju vira sedaj slovenska zastava in na pročelju se blešči slovenski napis.

V Guštanju na Koroskem je še vedno okrožni zdravnik dr. Skasa, ki na vse nečine ruje proti naši kraljevini, dasi je doma iz Veneta in je vse njegovo sorodstvo slovensko. Bo ga treba pač poslati v Avstrijo!

Uradni list. Izšla je 78. številka od 19. aprila. Prinaša razglas vdovam begunkam za pokojnino, vzgojevalnino, vojaško preokrbnino, prinaša razglas o izrednih dokladah državnim uslužbenecem (sedaj torej nikomur ne bo več treba dvomiti, ali je naša informacija bila avtentična ali ne), končno naredbe o razpustu raznih občinskih odborov in imenovanju gerentov, ter ostalo važno vsebino.

Umrli so v Ljubljani gg. Anka Locičnik, Marija Prašek, Marija Komatič in Marija Koleša, v Cirkovcih pa g. Mihael Janežič, veleposelnik in gostilničar iz Zepelcevcv. — Prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

Pozor! Cenjenim naročnikom vlijudno naznanjamo da v četrtek, dne 25. aprila prenehajo pošiljati lista vsem onim naročnikom, kateri navzlic pravočasnemu opominu s položnico, niso poslali nadaljne naročnine.

Vremensko poročilo.

Vilina nad morjem 3902		Srednji aralni tlak 738 mm.			
April	Čas opazovanja.	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
21	2. pop. 735.0 9. zv. 735.1 7. zj. 736.7	14.2 10.8 9.0	brezvet več. obl. sl. svz. pol. obl.		
22	2. pop. 737.0 9. zv. 739.5 7. zj. 739.9	11.8 7.4 3.8	moč. svz. več. obl. jasno sl. z. oblačno		

Padavina v 24 urah 0.0 mm — Srednja večeršna temperatura 9.49, normalna 10.79. — Vremenska napoved za jutri: večinoma lepe severne vreme.

Kultura.

»Glasbena Matice«. Skupna pevska vaja se vrši d a n e s a, v torek, dne 22. aprila ob 8. zvečer. Val — Odbor.

Kobler - Levša. Na snojčnem koncertu peti solo - zapjevi spadajo bolj v srednjo vrsto in predstavljajo le šibkejši del tozadavne literature južnih Slovanov. Med potmi odgovarjajo umetniškimi zahtevam mogoče še najbolj Pavličević prvi dve, dasi se mi zdi začetna harmonska svesa, kakor je rabljena, preveč salonska. Zanimivo je, da je Zupančičeva tretja pesem od teh »Vrabcil in strasilov«, zložena najšibkeje, ko bi tu ravno človek pričakoval najboljše. Od ostalih bi omenil Zalčeva »Naid v kolov« in Zalčevi dve, vendar se za vse to ne vsemiljem preneč. Čudno je pri Srbo - Hrvatih pogosto to, da v pesmi nazlo preidele iz raznega značaja v plesni, kakor se to večkrat zgodil v njihovih narodnih pesmih. Blinčičeva »Do su menl oči tvoje« tako troj nad podobnim menjavanjem slogovne podobe, da

komaj spada na spored boljšega koncerta. Alahjeva prireditev ruske narodne »Slavčice« je namamta. Za prestvajano ciklično prireditev narodnih prevč zavzemati. Ne zaviramo s tam ciklične prireditve sploh, kakršne so v rabi lih pa po večini vendar pri sebi odhajam. Pevka ima prav dober glas in le zelo škoda, da si ni zbrala boljšega programa.

Kar je zaigrala gđ. Koblerjeva, je bilo še boljše, četudi ne največje. V »Vednem raspoloženju« od Suka in Smetanovem »Furiantu« pride do precej dobrih mest. Dovolj dobra je Lisztova balada v »H - molu«. Pianistko igraje jo dobro in kaže izredno moč. Bila bi kos še težim in boljšim umetnjam, bodisi glede tehnik, bodisi glede izrazitosti. Če bi gđ. Koblerjevi bilo lastno bolj osobno pojmovanje ter več umetniške samovolje, bi v njej imeli pravo posebno pianistko. Morda se tudi to še zgodi. Koncert je imel kljub temu da sta bili interpreti boljši, le povprečni vtis, to pa radi izbranega sporeda. V dvorani niso bili ne vsi stoli zasedeni, ne stalo ni mnogo ljudi. Ali se v tem izraza mlachnost do naše glase in omalovaževanje domačih interpretov? Če bi isti interpreti prišli kot tujki od bogvedi kod, bi bila dvorana bolj gotovo zasedena.

Marij Kogol. »Krojaček lunaček« je predvčerašnjim privabil v dramsko gledališče vse polno mladege občinstva, ki je z iskječimi očmi in žarečih lic zasledovalo čudovite dogodke na odru ter se ni moglo nadejati lunačkim dejanjem krojačka Fridolina, ki najprej pogubi veličana Goljata, nato premaga godzna razbojnika Alija in Murlija, naposled pa se prinese orlovo snezdo iz nebotičnih višin ter si tako pridobi kraljičino za ženo. Igrala je krojačka lunačka gospodična Vera Danilova strumno in s svojim navadnim živim temperamentom. Izmed drugih poglavitnih oseb je gospodična Mira Danilova predstavljala kraljičino z zadostno ponosno dostojanstvenostjo, gospod Rasberger je bil mogočen kralj dobroga humorja, gospod Železnik dvorski norec prečernega nastopanja, gospod Pint snubač smešne strahopetosti. Gospodje Ločnik, Bratina in Prek so bili kot Goljat. Ali in Murfi po zunanosti dovolj grozni za male gledalce in gledalke in menda tudi za odrasle. V drugem deljanju so se uprizorile tri baletne točke, ki so zbujaile splošno pozornost in živo pohvalo. Najprej se je mala Franketova zibala po ritmu sanjavega valčka in si z nežno gracijo takol osvoila vse občinstvo: ljubka plesalka je morala nekolikokrat pred zastor, kjer so ji izročili dvoje dehteljih danj. Gospodična Klimentova se je v plesu s tenčico novič izkazala za elegantno plesalko, ki družji čustvo z umetnostjo; njeva produkčija je bila slikovita, da bi bila še bolj, ako bi bil svetlobni reflektor deloval tako, da bi se bile barve mirno prevale druge v drugo. Gospod Viček je z velikim humorjem posnel močica na niti in se gibal navidežno avtomatično kakor pristen tak polac, dejanski pa z izrazno pomno dovršenostjo. — Mladin, tjer bi bilo želeli vse več; kadar mine nehodna doba v slovenskem gledališču, bi jih kazalo prirejati če ne že vsako nedeljo popoldne, pa vsaj po dvakrat na mesec.

Jugoslavija. mesečni napredne akademije mladine v Pragi. Prva številka tega lista je izšla te dni pod uredništvom Janža Novaka. Vse leto stane 5 K. Naročnina naj se pošlita na naslov: Živnostna banka, Giro - konto: Mesečni »Jugoslavija« v Pragi. V politični prilogi štimate velezanimiv članek »Slovanstvo v hodini dvanajst« (Slovanstvo ob dvanajstih ur) izpod peresa dr. tajnika dr. Janeza Semerada, znanega navdušenega Vseslovana.

Izdava »Matice Hrvatske« za god. 1918. Kao redovita izdavanja Matice Hrvatske za godinu 1918. izšla su ove knjige: 1. Dr. Fran Bubaonović: Kemija živih bića. Nagradjeno iz Draškovičeve zaklade. 2. Hrvatske nar. pjesme, knjiga šesta. Zensko pjesme, sveska druga. Uredio dr. Nikola Andrić. (Tko želi knjigu s naučnim dodatkom iz teksta, ima nadoplatiti 5 K, za vezanu knjigu 7 K.) 3. Viktor Car Emin: Pod sumnjom. Roman. 4. Svetozar Čorović: U čelijama. Roman. Nagradjeno iz Veberove zaklade. Ova izdavanja za godinu 1918. od četiri knjige dobivaju članovi prinosnici za 12 K, od čega otpada 10 K za članarinu, a 2 K za otpremu, poštarinu i u ime poraslih troškova. Uvez za sve četiri knjige zapada 10 K. Članovi zakladnici, koji su ispunili svoje članske dužnosti, dobivaju knjige besplatno, ali treba da pošalju za otpremu, poštarinu i u ime poraslih troškova 2 K. Članovi prinosnici i zakladnici u Zagrebu plaćaju 1 K (jednu) u ime poraslih troškova. Uz redovita izdavanja za godinu 1918. izdala je M. H. kao vanredno izdanje ovih sedam knjiga, koje članovi Matice Hrvatske dobivaju uz sniženu člansku cijenu. 1. Eshilove tragedije, preveo Koloman Rac, članska cijena 5 K, knjižarska cijena 6 K. 2. Franjo Marković: Kahan i Vlasta, čl. cij. 3 K, knjiž. cijena 4 K. 3. Seifudin Huseinović (Fikret): Domovina, dramska priča, čl. cij. 3 K, knjiž. čl. 4 K. 4. Josa Ivaldić: Inoče, drama u 3 čina, čl. cij. 3 K, knjiž. čl. 4 K. 5. D. S. Merežkovski: Vječni sumnjak, preveo Ivo Velikanović, čl. cij. 5 K, knji. čl. 6 K. 6. Hrvatsko - slovenski rječnik, priredio prof. dr. Aug. Musić, treće izdanje, čl. cij. 3 K, knji. čl. 4 K. 7. Shakespeare: Otelo, preveo dr. Milan Bogdanović, čl. cij. 5 K, knji. čl. 6 K. Uvez za svaku knjigu izvanrednih izdanja 2.50 K. U štampi je, te će se od svibnja o. o. razšaljati: D. S. Merežkovski: Petar Veiki i Aleksej, Preveo J. Pasarić. Drugo izdanje. Članska cijena 8 K, knjižarska cijena 10 K. Od ljeta ove godine razšaljat će se: Laza K. Lazarević: Izabrane pripoviesti. Drugo izdanje. Članska cijena 5 K, knji. cijena 6 K. Za stogodišnjicu rođenja V. Ljinskega, 7. srpnja o. g. doštampat će se delo: Antonija Kassowitz - Cvijić: Vatroslav Lisinski u krugu ilira, Nagradjeno iz zaklade grofa Ivana N. Draškovića za godinu 1917. Hustrvoao dr. Branko Senoa.

Gospodarstvo.

Trgovcem in industrijalcem. Trgovci in industrijanci, ki žele nakupiti blaga ali surovini, bodisi v Franciji, Angliji, Španiji ali v Ameriki, kakor tudi oni, ki hočejo izvažati surovine na vr. les, naj se blagovolno obrniti na rolače — trgovskega zastopnika, ki je živel med vojno v tulinu in ki pozna inozerski trg. Vavrci vsakoveznega blaga na razpisane. — Peter Jeraj, trgovski zastopnik, Paris, 10/1X rue Baudin.

Naše trgovsko in gospodarsko imel slovenski Stajer trgovske in gospodarstvene sveto Koroški, z nemškimi Stajerkom. Posebno važno je, da se je naš vinski pridelek izvažal na Goraje Stajerske in Koroške. Od tam smo dobivali kot sosedje ramske izdelke in pridolke. Teh nikakor ne moremo pogrešati. Pa tudi izvoz za vino potrebuje mo. Kaj pa hočemo z vinom doma, ako ga ne smemo in ne moremo prodati, ne na sever, ne na zahod? Na jug ga ne moremo izvažati, ker tam imajo dovolj takega blaga in še celo boljše kakovosti! Ako se vlada postavi na stališče, da se sme tudi vino izvažati le proti kompenzaciji, potem ostane promet z vinom zaprt, kakor je sedaj. Gostilničarji v tujini nimajo blaga, katerega bi mogli dati našim Haložanom za vino. Haložani potrebujejo pred vsem živila. Teh pa ni dobiti, ne v Koroški, ne na Gorjem Stajerskem. Vinogradniki morajo dobiti za vino denar, da si morejo nakupiti blago za svoje potrebe tam, kjer se to dobi! Sedaj je promet z vinom spet popolnoma zaprt. Ljudje imajo vino v shrambi, pa to njih ne obvaruje stradanja. To vprašanje bi morala poznati deželna vlada v Ljubljani ter ga hitro in za producente, ki so vsi davkoplačevalci, povoljno rešiti.

»Občni Vestnik«, strokovni list slovenskega obrtništva je izšel dne 15. aprila v drugi številki. List prinaša sledečo vsebino: Obrtno šolstvo (ustanovitve meščanskih šol v Ljubljani). Slovenska obrtna šola. Zdravstveno stanje vajencev. Preosnova »Zavoda za pospeševanje obrti« v Ljubljani. Zborovanje marbeškega okraja. Deželna zadruga izdelovalcev sodavice na Kranjskem. Izvanredni občni zbor zadruge sobnih slikarjev, pleskarjev in napisnih slikarjev. Škod obrtnikov v Radovljici. Vojška in obrtniki. Zobozdravniki, zobotehnik in žilnica avstrijske ministrske naredbe iz 20. marca 1892. drž. zak št. 55. Naredbe deželne vlade. Razno.

Razdelitev obrtniškega saknca med obrtniki in domače šivilje v sodnem okraju ljubljanskega občine. Krojači in krojačice (z obrtnim listom) ter domače šivilje (brez obrtnega lista) iz sodnega okraja ljubljanskega občine, ki si hočejo kupiti sukanec, preskrbljen po trgovski in obrtniški zbornici, naj se zglase zaradi nakaznice v pisarni krojaške zadruge v Ljubljani, Gosposka ulica št. 5, pritičije od 8. do 12. ure dopoldne. Obrtnikom se je izkazati pri zadruzi z obrtnim listom, domačim šiviljam, ki si hočejo svojača pri pristojnem županstvu sprejeti v seznam domačih šivilj, s potrdilom pristojnega županstva glede identičnosti, nakar se jim bo šele izdala nakaznica. Nakaznice veljajo do vštetege 15. maja 1919. S tem dnem se prodaja za zaključni in pravica za nakup zapade vsem, kije v tem času niso porabili.

Mezno gibanje. Ljubljanski plesarski, sobo- in Erkoslikarski pomočniki so v mezdnem gibanju. Delavci te stroke naj ne potujejo v Ljubljano, dokler ni gibanje dokončano.

Mezno gibanje. Ljubljanski pečarski pomočniki so v mezdnem gibanju. Delavci te stroke naj ne potujejo v Ljubljano, dokler ni gibanje končano.

Društvene vesti in prireditve.

»Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani« priredi v četrtek, dne 24. aprila ob pol 5. popoldne redni mesečni sestanek na internem oddelku deželne bolnišnice. Tema: Abortus s posebnim ozrom na abortus artif.

Veterinarjem. V sredo, dne 23. aprila se vrši pri »Novem svetu« ob 4. popoldne sestanek radi skupnega odhoda v Prago. Pridite vsi! — Akad. odbor.

Slovenski zobotehnik! Društvo slovenskih zobotehnikov vabi svoje člane na važen sestanek, kateri se vrši v četrtek, dne 24. aprila ob 5. popoldne pri Novem svetu, Marije Terezije cesta.

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju sklicuje vsled sklepa društvenega vodstva izvanredni občni zbor za sredo, dne 23. aprila 1919 ob 7. zvečer v hotelu Balkan v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Volitev novega odbora (predsednika, 6 odbornikov, 3 namestnikov in 3 preglednikov). 3. Razgovor o ureditvi plač in doklad. 4. Razni predlogi in nasveti. Za slučaj nesklepnosti ob določenem času, se vrši občni zbor ravnotam 1 uro pozneje ob vsakem številu navzočih. Zunanji članom, ki se pravočasno prijavijo, oskrbi društvo brezplačno prenočišče. Osebo zadržani člani smejo na občnem zboru biti zastopani po pooblaščenici.

Imel slovenski Stajer trgovske in gospodarstvene sveto Koroški, z nemškimi Stajerkom. Posebno važno je, da se je naš vinski pridelek izvažal na Goraje Stajerske in Koroške. Od tam smo dobivali kot sosedje ramske izdelke in pridolke. Teh nikakor ne moremo pogrešati. Pa tudi izvoz za vino potrebuje mo. Kaj pa hočemo z vinom doma, ako ga ne smemo in ne moremo prodati, ne na sever, ne na zahod? Na jug ga ne moremo izvažati, ker tam imajo dovolj takega blaga in še celo boljše kakovosti! Ako se vlada postavi na stališče, da se sme tudi vino izvažati le proti kompenzaciji, potem ostane promet z vinom zaprt, kakor je sedaj. Gostilničarji v tujini nimajo blaga, katerega bi mogli dati našim Haložanom za vino. Haložani potrebujejo pred vsem živila. Teh pa ni dobiti, ne v Koroški, ne na Gorjem Stajerskem. Vinogradniki morajo dobiti za vino denar, da si morejo nakupiti blago za svoje potrebe tam, kjer se to dobi! Sedaj je promet z vinom spet popolnoma zaprt. Ljudje imajo vino v shrambi, pa to njih ne obvaruje stradanja. To vprašanje bi morala poznati deželna vlada v Ljubljani ter ga hitro in za producente, ki so vsi davkoplačevalci, povoljno rešiti.

»Občni Vestnik«, strokovni list slovenskega obrtništva je izšel dne 15. aprila v drugi številki. List prinaša sledečo vsebino: Obrtno šolstvo (ustanovitve meščanskih šol v Ljubljani). Slovenska obrtna šola. Zdravstveno stanje vajencev. Preosnova »Zavoda za pospeševanje obrti« v Ljubljani. Zborovanje marbeškega okraja. Deželna zadruga izdelovalcev sodavice na Kranjskem. Izvanredni občni zbor zadruge sobnih slikarjev, pleskarjev in napisnih slikarjev. Škod obrtnikov v Radovljici. Vojška in obrtniki. Zobozdravniki, zobotehnik in žilnica avstrijske ministrske naredbe iz 20. marca 1892. drž. zak št. 55. Naredbe deželne vlade. Razno.

Razdelitev obrtniškega saknca med obrtniki in domače šivilje v sodnem okraju ljubljanskega občine. Krojači in krojačice (z obrtnim listom) ter domače šivilje (brez obrtnega lista) iz sodnega okraja ljubljanskega občine, ki si hočejo kupiti sukanec, preskrbljen po trgovski in obrtniški zbornici, naj se zglase zaradi nakaznice v pisarni krojaške zadruge v Ljubljani, Gosposka ulica št. 5, pritičije od 8. do 12. ure dopoldne. Obrtnikom se je izkazati pri zadruzi z obrtnim listom, domačim šiviljam, ki si hočejo svojača pri pristojnem županstvu sprejeti v seznam domačih šivilj, s potrdilom pristojnega županstva glede identičnosti, nakar se jim bo šele izdala nakaznica. Nakaznice veljajo do vštetege 15. maja 1919. S tem dnem se prodaja za zaključni in pravica za nakup zapade vsem, kije v tem času niso porabili.

Mezno gibanje. Ljubljanski plesarski, sobo- in Erkoslikarski pomočniki so v mezdnem gibanju. Delavci te stroke naj ne potujejo v Ljubljano, dokler ni gibanje dokončano.

Mezno gibanje. Ljubljanski pečarski pomočniki so v mezdnem gibanju. Delavci te stroke naj ne potujejo v Ljubljano, dokler ni gibanje končano.

Poslano.*

»Naprej z dne 12. aprila me je prav lepo počastil. — Ker mi pripozna moj demokratizem, me gotovo ne bode bolelo, ako me slavni pisec v svoji razkačenosti noče imenovati gospoda.

Kakor znano, smo tudi člani Z. J. Z. zato, da se zvišajo plače železnikarjem, vendar se mi poslužujejo poštenih sredstev, nasprotje od onih, ki se hočejo v teh težkih časih poslužiti sile in s tem vedoma ali nevedoma privabiti krutega Italijana v našo tako težko priboreno Jugoslavijo. — Ljubljanski dogodek nam priča o nemanu. Ako sem torej z plakatanjeju preprečil stavko, ki je bila sklenjena na tako impozantnem shodu, sem storil to v prid svoje domovine, na kar sem gotovo lahko ponosen.

Glede mojega postopanja napram uslužbenecem, pa naj izpovedo poštenu člani S. D. S.

Da bi bil kak vojak kaj sabavjal, se je izkazalo kot neresnica, kdor govori ali piše neresnico, se pa ve, kaj je!

Pri prihodnjem obrekovanju se pisec morda blagovoli podpisati.

Vladimir Kapus, Železniški uradnik in Jeseničani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvu odgovorno, kolikor določa zakon.

Poslano.

Založba Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani se usoja p. n. občinstvu naznanjati, da pripravlja izdajo Velikega slovenskega vzornega spisovnika izpod peresa gospoda profesorja Henrika Podkrajška. Spisovnik, okoli 350—400 strani, bo v kratkem izšel in bo obsegal izbrano zbirko pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike. Izkratka: spisovnik bo neizogibno potreben svetovalec v vseh vprašanih in pravnih slučajih, zadevajočih gospodarski promet.

Naročila pred izdajo, ki bode potrebna spriča majhne naklade zaradi težkoč pri nabavi papirja, sprejemajo vse knjigarne.

Najnovejša poročila.

STAVKA V ITALIJI. Lucerna, 20. aprila. Generalna stavka v Italiji se je v četrtek in petek razstagnila na vse obrate v Bologni, Firenci, Turinu, Novari. Danes zjutraj je pa generalna stavka zopet jela pomehavati. Pločaj je vkljub temu sila napet. Svica je polna privatnih alarmantnih vesti o Italiji. Kurz lire notra v Švici 62.

AMERIŠKI IZVEDENCI.

Lucerna, 20. aprila. Deset ameriških izvedencev je Wilsonu predložilo v posebnem elaboratu svoje mnenje o jugoslovensko - laškem sporu. Izvedenci predlagajo, naj se Trst in Gorica priznata Italiji, nasprotno pa naj se Jugoslaviji priznajo iztočna Istra, Reka in Dalmacija. Sedaj gre za to, da se najde kompromis med tem za nas dosedajšnjim maksimalim in med laškimi zahtevami. Glede Dalmacije to ni težko, borba se vrši naprej za Reko. Wilson se drži mnenja svojih izvedencev, v vprašanju Pule je pa manj trden. Ni razumljivo, ali je tudi Pula sporna.)

JADRANSKO VPRAŠANJE.

Geneva, 20. aprila. Dne 19. tm. predpoldne se je vršila o jadranskem vprašanju seja četvorice. Sonnino je zastopal laško stališče. Govoril je v angleškem jeziku. Prisoten je bil tudi Lloyd George, ki se je vrnil iz Londona. Odločitev opoldne še ni bila snana. Domneva se, da bo objav

Parni stroj 30—40 konjskih sil, slobodno i rabljeni, kupilo bl. Vjekoslav. Marjan, Varaždin. 4386

Soliterov bilijard s 3 krogami in 4 keji, skoraj nov, je napredaj. Maribor, Tegethofova ulica št. 12/II.

Dve muški pisarniški moči, dobro iz- zlasti zanesljivi v računstvu, sprejme redarstvo občinskega urada v Ve- senju. Nastop takoj. 4398

Restoracija v Prešernovi ul. 6. se priprava v Ljubljano potujočemu slov. občinstvu. 3712

Pisarni stroj, najboljša sestava, snama nov ili malo rabljen želi- mo kupiti. Ponude tvrtki Schwarzki drag. Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

Kdo bi s posejilom omogočil visoko- letu dovršiti študije? Blag. ponudbe pod „Mitra pomoč 2000“ na upr. Slov. Naroda. 4398

Postrojaka na 220v. — Dva nova dela št. 1/II. 4390

30 do 50 delik. Jadranske ladje stare in nove, se prodajo. Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „1912/4390“ 4399

Čevljarstvo in krojaški stroji despeti, istoznaš se dobi sukanec, črn in bel na debele Josip Petek, Ljubljana, Sv. Petra nasip. 4371

Sveža jajca v originalnih zabojih à 1440 komadov prodajo po 50 vinarjev i komad prf osebnem prevzemanju ali plačilo naprej. Za. S. Paz. Regatec Sp. Štajerska. 3411

Dokova drva se prodajajo v polenih na metre in vagonih, kakor tudi na drobno kupa, od 500 kg naprej in se dostavijo o poljubno tudi na dom Josip Petek, Delejska cesta št. 5, ge- sitina Kramer. 7826

Sprejme se strojnik, ki je izučen klju- čavničar, ki bi samostojno vodi hladilne stroje in električno napeljava. Plača dobra in stalna služba. Ponudbe na Delejske pivovarne v Laškem trgu, Štajerska. 4229

Kupim več dobro obranjenih motor- nih tolez, avtomobilov in novo pnev- matiko vsake vrste za kolesa, motorje in avtomobile. — **Flerjančič**, Šelenburgova ulica 6. 4273

Kesna ženina ponudba! Obrtnik — srednje sta- rosti, prijatne zunanosti, z dobro vpla- niano obrtjo, želi znanja v svrhu že- nitve. V poštev pridejo gospodične do 30 let, s primernim premoženjem za povečanje obrti. Cent. dopise se prosi pod „Miras bodočnost“ na Anon. eksped. Al. Matelič, Ljubljana, Ko- gresni trg 3. 4393

Pozor, tesurske moči! Rabim ta- tesarskih pomočnikov. Pla- koj več — vzajem — tudi za 1 uro do 2-50 K. Vzajem — tudi plača za 1 uro 50 v. Potrebu- jem hitro h konjem (1 par), ki je valen pri lesu in nekoliko kmetijstva. Polize se pri lastniku Erno Marušič, mest. tes. mojster, Ljub- ljana, Prule 8. 4384

Več izurjenih šivilj za perilo se sprejme takoj pri C. J. Hamann, Mestni trg.

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupijo po najvišji ceni J. Kopač, svečar, Ljubljana, Celovška cesta št. 66.

RUM slivovko, vermut vino, razna vina v sodih fino belo in črno, staro vino za steklenice prodaja ugodnih cenah trgovca Dr. Novakovič, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13, (Kotlovo) 3687

Trg. šped. in komis. del. družba BALKAN v Ljubljani, Du- najska cesta 33, ima na prodaj večjo množino

praznih sodov v različnih velikosti po ceni K —45 za Meter

Ing. Dr. Miroslav Kasa obilastveno poverjeni stavbni inženir. Specijalno stavl. podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7. **Izvršuje strokovno:** Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobeton. jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke. Tehnična mnenja, zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Trgovina vina na veliko **Andrija Golubič** Zagreb, Jurijeva ulica 16. **PRODAJE:** Vino belo in rdeče, staro in novo, modavinsko, grašvino. Rum najboljšje vrste do 40%, jakosti, fini aroma, Slivovko lamsko in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40% jakosti, od modnih bosanskih sliv, najboljših obče. Vse na vagonih in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje! Posredujem za vsakovrstno nabavo živil, gospodarskih proiz- vodov itd. — Zastopnik za Ljubljano in okolice **Ivan Kozelj**, Tržaška cesta št. 27.

Log. silinski plinski se prodajo. Petek se na Šteflovski cest. št. parter. 4391

Vinjar s land. Ponudbe z navedbo cen, pod „Šteflovski“ na upr. Slov. Nar. 4396

Čoln, ki je v mirni dobi kot prvi čoln, na Kranjskem vasi, nje pri- narne službe pri luksemb. ali tovar- nem avtomobilu. Naslov v upr. Slov. Naroda. 4392

Štampe tisk in bel 1. Jugoslovan- ska tovarna za kemično čiščenje Josip Belok, Ljub- ljana, Poljanški nasip št. 4, Po- druzna Šelenburgova ulica 4. 4029

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si otkrogi ali rezan. Cene za les nalo- žen v vagon se naj naznanjo na V. SCAGNETTI, parna žaga za drž. ko- odvorom, Ljubljana. 2048

Velegostilna s stavbištem K 240.000, hiše od K 70.000 do K 200.000 v Mariboru. hišo v Dravogradu K 150.000 prodajo prometna pisarna Zagorci v Ma- riboru, Bismarkova ulica št. 14. 4384

Več se lesni uradnik, več preje- nja in vseh drugih lesnih manipulacij z večletno prako proti prav dobri plači stanovanjem in hrano v hiši; isti mora biti popolnoma zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, nastop takoi. Cenj ponudbe pod Petki predal 74. Celje. Istotam se tuzi išče gospo- dična, ki ima večletno prakso v pi- sarni lesne trgovine, večša slovenščine, nemščine in če mogoče tudi laščine, proti prav dobri plači. 4400

„CROATIA“ zavarovalna zadruga v Zagrebu ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884.

sprejema v elementarnem in živ- ljenjskem oddelku vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in naj- modernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte katere pošilja in daje vsa po- trebna pismena in ustmena pojasnila

Glavno zastopstvo za Slovenijo — Ljubljana, — Stari trg št. 11.

Sprejemamo sposobne posilke in zastopnike, ka- terim se nudí prihrila veli- koga zasluga.

Prima bosanske slive prodaja dekler traja zaloga trg. šped. in komis. del. družba „BALKAN“ po ceni K 5-40 za kg. Vreče se zaračunajo K 5- za komad.

Javna dražba v Stari Loki pri Škofji Loki pri prejšnji Guzeljevi žagi Skalce se vrši v soboto, dne 10. maja ob 9. uri zjutraj. Prodajale se bodo žage, cirkularne žage, stroji za obdelavanje lesa, vodna kolesa itd. — Dražbeni pogoji se razglasijo pred začetkom dražbe.

Krastov, bukov, smrekov les, deske, hlode kupi ovarna pehišva in parketov Zg. Gameljane nad Ljubljano.

Cejene ponudbe na 3935 **Vido Bratovž** zaloga pehišva, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

! SVETLA ! Satorije žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovanske tvornice). Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS **JANKO POGACAR, ZAGREB,** 1882 **in** Ljubljana, **Ulrska ulica št. 29/L.**

VINO, staro in novo, slivovko, rum itd. nudim po najnižjih cenah. **KUPUJEM** suhe gobe, dobre vreče in želod. **M. RANT, KRANJ.**

Srbečito, hraste, lišaje odstrani prav naglo dr. Fiesch-a izvir. postav. varovano „SKARAFORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3-—, veliki K 5-—, porcija za rodbino K 12-—. **Dr. E. Fiesch's Kronen-Apothek (Győr), Raab Oyrka.** Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna „pri našem jetonu“**, Ljubljana, Marijin trg. 5958 **Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“**

Odvetnik dr. Franjo Lipold naznanja, da otvoril svojo odvetniško pisarno v Mariboru, ulica Froelhaus 2.

„Alojzij in Valentin Accetto“ mestna stavbenika in sodna zapr. ocenilo, Ljubljana, Trnovski pristan 14, prevzemata in izvršujeta vsa stavbena dela, kakor tudi vsakovrstna projektiranja in napravo načrtov in visoke stavbe, cerkve, javne šole, nadalje cenvilne, tehnična mnenja i. t. d. — Ob jednem imata tudi obilastveno dovoljeno zasebno posredo- valnico za nakup in prodajo posestev, kakor hiš, zemljišč, gozdov i. t. d. 3903

Krojaška zadr. v Ljubljani in za okolico sodni okr. Ljubljana

Naznanilo s katerim se sl. občinstvu naznanja, da je zadnje mezdno gibanje krojaških pomočnikov v Ljubljani in okolici doseglo, da so kro- jaški mojstri pristali na povisek 50%. P. n. naročniki, kateri imajo oblike naročeno, se prosijo, da izrazijo svoje mnenje do 22. t. m., ker se bo od tega dne nade- lje računalo po navedeni ceni. Zadruga krojačev itd. naznani tudi svojim cenjenim članom, da se tega sklepa solidarno drže gg. mojstri v Ljubljani kakor za okolico, plačilo za pomočnike stopi v veljavo z dnem 14. aprila 1919. V LJUBLJANI, dne 18. aprila 1919. **Načelnstvo.**

Lijepa put — Lica i ruka doznal nječinu pojedinačno mnogo prednost... **Umjesto škodljivih sapuna** — namazaj se sliu Felleru... **Bujna kosa** — mede se postiči samo Fellerovom „Ela“... **Za svagađnju njegov tijela** — Felleru „Ela“... **Sobom uzeti** — Felleru „Ela“... **Za želuđac** — Felleru „Ela“... **Kurje oči** — Felleru „Ela“... **Proti znojenja tijela i nogu** — Felleru „Ela“... **Krvni prašak zamar** — Felleru „Ela“... **VN** — Felleru „Ela“... **— ENGI V. FELLER, Slobica, Elna trg 238. (Oravsko Zagorje).**

+ Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javijamo tužno vest, da je umrla naša hči, sestra, teta in soproga, gospa **Marija Koleša roj. Sajovic** po dolgoletni mučni bolezni v ponedeljek ob 8. uri zvečer v 38 letu starosti. Pogreb drage nam rajnice bude jutri v sredo ob 4. ur pop. iz hiše žalosti Veliki stradon 7. na pokopališče k Sv. Križu LJUBLJANA, dne 22. aprila 1919. **Žalujoči ostali.**

+ Najžalostnejšega srca javimo vsem sorodnikom, prijate- ljem in znancem, da se je naš iskreno ljubljani soprog ozir. oče in brat, gospod **Mihael Janežič** veleposesnik in gostinčiar iz Kapelevoe, dne 12. t. m. v Cirkovcih pri Pragerskem smrtno ponesrečil. Pogreb se je vršil, dne 16. t. m. na pokopališču v Ka- pelah. Tem potom izražamo najsrčnejšo zahvalo za vse doka- ze iskrenega sočutja. Posebno pa se zahvaljujemo vsem onim, ki so nam ob priliki nesreče in pri prevozu pokojnega poma- gali z dejanjem ali nasvetom. **Žalujoča rodbina Janežič.**

+ Najžalostnejšega srca javimo vsem sorodnikom, prijate- ljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mati oziroma teta, stara mati, gospa **Marija Praček** zosebna dne 21. t. m. po dolgi in mučni bolezni, v 71. letu preminila. Pogreb nepozabne nam rajnice je dne 23. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 43. Blago pokojnico priporočamo v blag spomin. Ljubljana, dne 21. aprila 1919. **Adolf Praček, pisni učitelj sin. — Antonija Praček, snaha. Silva, Adi, Maksa, vnuki.**

+ Žalostnega srca javimo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga odnosno mati, gospa **Marija Romatič roj. Vošnjak** dne 20. t. m. ob pol 1. uri popoldne po kratki mučni bolezni v 48. letu svoje starosti preminula. Pogreb nepozabne nam rajnice je danes, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Gradišče št. 11. Blago rajnico priporočamo v prijazen spomin! Ljubljana, dne 22. aprila 1919. **Ivan Romatič, soprog. — Mimi in Pepca Romatič, hčeri.**

+ Potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je soproga poštnega pristava, gospa **Anka Ločičnik** na Veliko noč ob dveh popoldan, previdena s sv. za- kramenti, v starosti 36 let mirno v Gospodu zaspala. Prepeljala se je v Sv. Jurij ob juž. žel., kjer bo v sredo na domačem pokopališču pokopana. Sveta maša za njo se bere v četrtek v Sv. Jurija ob južni železnici. 4404 V Ljubljani, 22. aprila 1919. **Žalujoči soprog in otroci.**